

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Maximabrug Alphen aan den Rijn – Rijnwoude

Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport

14 september 2011 / rapportnummer 2557-37

1. Hoofdpunten van het MER

De gemeente Rijnwoude en Alphen aan den Rijn willen een extra brug over de Oude Rijn realiseren om het industrieterrein Hoogewaard beter te ontsluiten en daarmee de problemen ten aanzien van veiligheid en milieu in de kern van Koudekerk aan den Rijn en Alphen aan den Rijn te verminderen. Voor de besluitvorming over de wijziging van het bestemmingsplan wordt een procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. De gemeenteraden van Rijnwoude en Alphen aan den Rijn zijn bevoegd gezag. De gemeenteraad van Alphen aan den Rijn treedt op als coördinerend bevoegd gezag.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie') beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een probleemanalyse die de locaties, omvang en de oorzaken van de knelpunten inzichtelijk maken samen met de doelen die daaruit voortvloeien;
- een beschrijving van de relatie tussen de Maximabrug met andere verkeerskundige plannen in de regio zoals de visie voor de Oude Rijnzone, de realisatie van de Alphense rondweg, het gemeentelijke verkeers- en vervoersplan en de aanpassing van de N207;
- de effecten van de alternatieven op verkeer, geluid, luchtkwaliteit, landschap en cultuurhistorie en natuurlijke waarden.

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Dat wil zeggen dat in dit advies niet wordt ingegaan op de punten die naar de mening van de Commissie in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (R&D) voldoende aan de orde zijn gekomen.

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven. Voor zienswijzen en adviezen wordt verwezen naar bijlage 2.

2. Probleemstelling doel en beleid

2.1 Probleemstelling en doel

Over de problematiek wordt in de Notitie R&D opgemerkt dat er veel milieuoverlast is en gevaarlijke situaties bestaan op de ontsluitingswegen van het gezoneerde industrieterrein Hoogewaard. Ontsluiting van dit industrieterrein vindt plaats via de kern van Koudekerk en Alphen aan den Rijn. Deze problemen geven aanleiding om de ontsluiting middels de realisatie van een extra brug over de Oude Rijn te verbeteren. Maak de knelpunten concreet door een probleemanalyse uit te voeren waarin de volgende vragen beantwoord worden:

- wat zijn de huidige problemen in en om Koudekerk en waar doen die zich voor?
- wat is de omvang van die problemen (hoeveel verkeer, hoeveel woningen ondervinden hinder, welke ongevallen, e.d.)?
- wat is de oorzaak van die problemen?
- wat is de verwachting over de toekomstige ontwikkeling van de problemen?
- wat is de rol van de Alphense rondweg bij het oplossen van die problemen?

Maak de doelstelling van de Maximabrug concreet aan de hand van de probleemanalyse. Geef daarbij aan in welke mate knelpunten opgelost moeten worden om de doelen te bereiken.

2.2 Beleidskader

De Notitie R&D geeft al een eerste aanzet tot het beschrijven van de relevante wet en regelgeving en beleid. Beschrijf in het MER of het voornemen kan voldoen aan de randvoorwaarden die hieruit voortkomen. Ga daarbij in ieder geval in op de relatie tussen het voornemen en:

- het gemeentelijk verkeer- en vervoersplan;
- het PVVP (met betrekking tot het provinciale wegennet waaronder de N11 en de N207);
- de visie en 'Samenwerkingsovereenkomst Oude Rijnzone';
- de Corridorstudie N207;
- de ruimtelijke visie van de gemeente, verbind hierbij de korte termijn met de lange termijn.

De m.e.r.-procedure wordt doorlopen voor het bestemmingsplan. Daarnaast zullen andere besluiten genomen worden voor de realisatie van het voornemen. Geef aan welke besluiten dit zijn, wie daarvoor het bevoegde gezag is en wat globaal de tijdsplanning is.

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Alternatieven

De Notitie R&D geeft een goede aanzet tot het beschrijven van de alternatieven en varianten. Beschrijf hoe de probleemanalyse en daaruit voortkomende doelen de keuze en de afbakening van de alternatieven hebben bepaald.

Beschrijf in het MER op welke wijze in de varianten voor de Maximabrug het fietsverkeer gefaciliteerd wordt, inclusief aan- en afvoerroutes.

Locatiekeuze

De locatiekeuze voor alternatief 1 en 2 is op basis van het locatiekeuzeonderzoek² voor de Maximabrug al voldoende onderbouwd, ook op basis van de milieugevolgen van verschillende locatiealternatieven. Vat in het MER samen op basis van welke milieuelementen de alternatieven 3, 4 en 5 zijn afgefallen. Ga bij de alternatieven ook in op de maatregelen die aansluiten bij een mogelijke toekomstige Alphense rondweg. Onderbouw welke van deze maatregelen no-regret zijn.

Brugvarianten

Onderbouw op basis van de doelstellingen en eventuele ruimtelijke en/of verkeerskundige randvoorwaarden of er kleinere/smalleren en lagere brugvarianten mogelijk zijn die een oplossing bieden voor de problemen en naar verwachting minder ruimtelijke en milieugevolgen zullen hebben en voor fietsverkeer aantrekkelijker zijn dan het voorgestelde ontwerp van de brug.³ Indien lagere of smalleren brugvarianten mogelijk zijn dan moeten deze in het MER onderzocht worden.⁴

3.2 Referentie

Het is van belang de autonome groei van het verkeersaanbod goed in kaart te brengen. Geef hiertoe een overzicht en korte beschrijving van de ruimtelijke en infrastructurele plannen en projecten zoals de Alphense rondweg, die de komende periode in de regio zullen worden uitgevoerd en geef aan welke invloed deze hebben op het verkeersbeeld (intensiteit, doorstroming, veiligheid) op de externe ontsluiting via Koudekerk.⁵ Houd daarbij rekening met

² Locatiekeuzeonderzoek Maximabrug. Gemeenten Alphen aan den Rijn en Rijnwoude in samenwerking met de Provincie Zuid-Holland, februari, 2011.

³ Verschillende insprekers geven aan dat voor de oplossing van de lokale probleemsituatie geen 2*2 baans hoge brug noodzakelijk is. Een lage, enkelbaans brug kan deze problemen voldoende oplossen, zie bijlage 2, zienswijze 1, 2, 4, 8, 12, 13, en 14.

⁴ De CDA fractie van de gemeenteraad van Rijnwoude vraagt daarbij een combinatie van de twee varianten te onderzoeken: 1) een lage brug voor de ontsluiting van industrieterrein Hoogewaart en 2) een hoge brug voor de toekomstige rondweg Alphen waarbij aan de Noordzijde van de Oude Rijn geen op- of afritten voor de ontsluiting van industrieterrein Noordwaart nodig zijn, zie bijlage 2, zienswijze 19.

⁵ Verschillende insprekers zijn van mening dat de Maximabrug onlosmakelijk verbonden is met de aanleg van de Alphense rondwegen waardoor de milieugevolgen voor de rondweg ook in deze m.e.r. procedure onderzocht moet worden, zie bijlage 2, zienswijzen 1, 2, 3, 5. De Commissie vraagt echter de rondweg als scenario in de referentie te onderzoeken en aan te geven welke invloeden dit heeft op het verkeersbeeld.

andere geplande ontwikkelingen die, in samenhang met de voorgenomen activiteit, tot veranderingen in verkeersintensiteiten zouden kunnen leiden. Beschrijf ook of er los van het voornemen eventuele maatregelen gepland staan om de ontsluiting van Koudekerk te verbeteren. Presenteer deze ontwikkelingen voor zover mogelijk in een goed leesbare kaart.

Werk met scenario's voor die activiteiten waarvan het doorgaan nu onzeker is, maar die naar verwachting mede bepalend zullen zijn voor het doelbereik en de milieueffecten van de voorgenomen activiteit. Te denken valt aan de in de Notitie R&D beschreven ontwikkelingen zoals de realisatie van de rondweg om Alphen, de uitbreiding van de N207 en de Drechtbrug.

Beschrijf naast de referentie met autonome ontwikkelingen ook de huidige toestand van het milieu in het studiegebied. Hiermee zijn de bewoners en gebruikers van het gebied bekend en dit geeft een goed beeld van de te verwachten effecten in de toekomst.

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Algemeen

Onderbouw de keuze van de rekenregels en -modellen en van de gegevens waarmee de gevolgen van het voornemen voor verkeer, luchtkwaliteit en geluid worden bepaald. Ga ook in op de onzekerheden in deze bepaling. Onderscheid daarbij onzekerheden in de kwaliteit van de gegevens (bron, ouderdom, betrouwbaarheid, e.d.) en in de gehanteerde rekenregels en -modellen. Vertaal dit zo mogelijk in een bandbreedte voor de genoemde gevolgen en geef aan wat dit betekent voor de vergelijking van de alternatieven.

Beschrijf de milieueffecten zoveel mogelijk kwantitatief. Werk beeldend, geef de effecten zoveel mogelijk weer op kaarten en in overzichtstabellen. Maak daarbij onderscheid tussen doelbereik (verkeerseffecten) en milieugevolgen. Maak tevens onderscheid tussen effecten tijdens de aanleg- en gebruiksfase. Beschrijf effecten ook in cumulatie met effecten van andere ontwikkelingen in het studiegebied.

Neem als studiegebied het gebied waar milieueffecten van de voorgenomen activiteit te verwachten zijn. Geef in het MER zo mogelijk op kaart aan wat als studiegebied wordt beschouwd. Het studiegebied zal dus voor de verschillende milieugevolgen verschillend zijn.

Houd voor het prognosejaar het jaar 2025 aan. Hiermee is de robuustheid voldoende geborgd, gezien het jaar waarin het MER gereed komt en het jaar van de realisatie van de brug.

4.2 Verkeer

Beschrijf:

- de verkeersintensiteiten op de verschillende wegen in het studiegebied onderscheiden naar intern, extern (inkomend en uitgaand) en doorgaand verkeer. Geef tevens aan hoe de verdeling is in personenautoverkeer en vrachtverkeer op het (hoofd)wegennet. Maak

inzichtelijk welke verschuiving in verkeersstromen ten opzichte van de referentiesituatie aan de orde is;

- de gevolgen voor de bereikbaarheid van de bestaande en nieuwe bedrijventerreinen en woongebieden in en nabij Koudekerk;
- in welke mate het wegennet een goede robuustheid heeft (dat wil zeggen dat bij een afsluiting of overbelasting van een schakel in het wegennet toch voldoende bereikbaarheid is gegarandeerd);
- hoe de I/C-verhoudingen op de wegvakken en vooral de afwikkelingskwaliteit van de belangrijke (probleem-)kruispunten in het studiegebied zijn. Breng vervolgens in beeld welke restcapaciteiten beschikbaar zijn voor verkeersontwikkelingen in de periode na het prognosejaar;
- per alternatief hoeveel voertuigkilometers in het plan- en studiegebied worden gemaakt, met daarbij een onderscheid naar de verkeerssoorten personenverkeer en vrachtverkeer. Geef ook aan in elke mate de alternatieven een positief effect hebben op het stimuleren van het fietsgebruik;
- de verkeersveiligheid, waarbij zowel aandacht wordt besteed aan de te verwachten aantallen verkeersslachtoffers (bij voorkeur kwantitatief m.b.v. risicocijfers en kentallensystematiek) als aan de toepassing van de ontwerpuitsgangspunten die de verkeersveiligheid bepalen (een gedegen kwalitatieve beschrijving op basis van 'Duurzaam Veilig');
- de effecten op de barrièrewerking en de oversteekbaarheid.

4.3 Woon- en leefomgeving

4.3.1 Geluid

Breng de geluidbelasting in beeld langs de relevante wegen en ter hoogte van gevoelige bestemmingen voor de huidige situatie, de autonome ontwikkeling en het voornemen met haar alternatieven en varianten (tenminste tien jaar na realisatie van de brug). Maak gebruik van modelberekeningen die voldoen aan het Meet- en rekenvoorschrift geluidhinder 2006. Presenteer de geluidscontouren op contourenkaarten.

Beschrijf in het MER de toename of afname van aantallen geluidbelaste woningen vanaf de voorkeurswaarde van 48 dB in stappen van 5 dB en de toe- en afname van aantallen geluidgehinderden.

Geef in het MER aan:

- of er thans al woningen zijn waarvoor een hogere waarde is verleend;
- welke geluidsreducerende maatregelen (bijvoorbeeld in de vorm van extra geluidsschermen of 'stiller asfalt', dubbellaags zoab) getroffen kunnen c.q. moeten worden en wat de effecten van deze maatregelen zijn.

Geluid is relevant bij een toe- of afname van 1 dB of meer. Dit komt ongeveer overeen met een verkeerstoename van 30% of meer of een afname van 20% of meer ten opzichte van de referentiesituatie.

Naar verwachting heeft het voornemen een positief effect op de geluidniveaus ter hoogte van de geluidgevoelige bestemmingen. Breng dit in het MER duidelijk in beeld.

4.3.2 Luchtkwaliteit

Breng de concentraties PM₁₀ en NO₂ langs de relevante wegen en ter hoogte van gevoelige bestemmingen in beeld voor de huidige situatie, de autonome ontwikkeling en het voornemen met haar alternatieven en varianten (ook onder de grenswaarden⁶). Ga ook in op PM_{2,5}⁷.

Beschouw de wegen die ook voor het milieuaspect geluid worden beschouwd. Daarbij dient gebruik te worden gemaakt van berekeningen die voldoen aan de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007. Presenteer de resultaten van de berekeningen middels verschilcontourkaarten⁸ en geef per contour de hoeveelheid en ligging aan van woningen en andere gevoelige objecten en groepen.⁹

Naar verwachting heeft het voornemen een positief effect op de luchtkwaliteit ter hoogte van de gevoelige bestemmingen. Breng dit in het MER duidelijk in beeld.

4.4 Landschap

Maak de cultuurhistorische en landschappelijke waarden inzichtelijk. Ga daarbij in het bijzonder in op die waarden waarvoor delen van het studie- en plangebied tot Nationaal Landschap "Groene Hart" zijn benoemd. Formuleer heldere en verifieerbare criteria om de gevolgen aan te toetsen. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van provinciaal kaartmateriaal en gemeentelijke uitwerkingen daarvan. Geef daarbij een overzicht en waardering van landschapstypen en -elementen in het studie- en plangebied aan de hand van de (regionale) kenmerkendheid, de zeldzaamheid, de gaafheid en de vervangbaarheid.

Geef vervolgens een beschrijving van de effecten van hoe een brugvariant uitwerkt op de ruimtelijke opbouw en verschijningsvorm van het gebied. Gebruik daarbij visualisaties om het karakter van het landschap vast te leggen wat betreft de karakteristieke openheid, ruimtelijke structuren, zichtlijnen en de belangrijkste beeld dragers en om de effecten van de alternatieven/varianten en mogelijke inpassingsmaatregelen inzichtelijk te maken. Doe dit beeldend: maak bijvoorbeeld vergelijkende foto-impressies van het nu en het straks.

⁶ Ook onder de huidige luchtkwaliteitsgrenswaarden kunnen nog aanzienlijke gezondheidseffecten optreden.

⁷ Op dit moment zijn de rekenmethoden voor PM_{2,5} nog niet opgenomen in de Regeling beoordeling luchtkwaliteit. Indien deze rekenmethoden ten tijde van het opstellen van het MER nog niet in de Regeling zijn opgenomen, bereken de concentraties PM_{2,5} dan op basis van de dan best beschikbare rekenmodellen.

⁸ Gebruik hiervoor voldoende onderscheidende klassebreedtes.

⁹ Gebruik hiervoor de zogeheten Adres Codering Nederland (ACN)-bestanden. Denk bij gevoelige objecten aan kinderdagverblijven, scholen, verpleeg- en verzorgingshuizen en woningen. Gevoelige groepen zijn bijvoorbeeld kinderen, ouderen en mensen met long- of hartziekten.

4.5 Cultuurhistorie

Geef in het MER een overzicht van bekende en verwachte cultuurhistorische waarden in het plangebied. Het plangebied ligt in het gebied van de Limes, de noordelijke grens van het Romeinse Rijk. De Limes is geplaatst op de voorlopige Werelderfgoedlijst van de UNESCO. Het vergroten van de zichtbaarheid ervan is één van de primaire doelen van de verzamelde Limesgemeenten.

Besteed aandacht aan alle drie de facetten van cultuurhistorie:

- archeologie;
- gebouwd erfgoed;
- cultuurlandschap.

Beschrijf de beleefde kwaliteit, de fysieke kwaliteit en de inhoudelijke kwaliteit van aanwezige waarden.¹⁰ Hierbij kan eventueel gebruik gemaakt worden van de waarderingscriteria uit de 'Handreiking cultuurhistorie in m.e.r. en MKBA'.¹¹ Beschrijf de effecten van alternatieven/varianten op deze kwaliteiten. Beschrijf ook in welke mate effecten op cultuurhistorische waarden gemitigeerd kunnen worden binnen de alternatieven/varianten. Uit het MER moet in ieder geval blijken in hoeverre de alternatieven/varianten verschillen ten aanzien van effecten op bekende of verwachte cultuurhistorische waarden.

4.6 Natuur

4.6.1 Algemeen

Geef in het MER aan welke kenmerkende habitats en soorten aanwezig zijn in het studiegebied.¹² Beschrijf de autonome ontwikkeling van de natuur in het gebied. Ga daarna in op de ingreep-effectrelatie tussen de voorgenomen activiteit en de in het studiegebied aanwezige natuurwaarden. Geef aan voor welke dieren en planten aanzienlijke gevolgen te verwachten zijn, wat de aard van de gevolgen¹³ is en wat deze gevolgen voor de populaties betekenen.

Beschrijf mitigerende en/of compenserende maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen.

¹⁰ Enkele insprekers wijzen op de gevolgen voor ondergrondse en bovengrondse cultuurhistorie, waaronder de belangen van de LIMES, zie bijlage 2, zienswijzen 3, 10 en 15

¹¹ Witteveen+ Bos, 2007: 'Handreiking cultuurhistorie in m.e.r. en MKBA', opgesteld in opdracht van de rijksdienst voor het Cultureel erfgoed. Van deze handreiking is ook een samenvatting uit 2009 beschikbaar.

¹² Het is, afhankelijk van het voorliggende besluit, mogelijk een selectie van te beschrijven habitats en soorten te maken. Ook het gekozen detailniveau van de beschrijvingen kan verschillen. Motiveer deze selectie en het gekozen detailniveau in het MER.

¹³ Geef aan of het bijvoorbeeld gaat om vernietiging van leefgebied door ruimtebeslag, verstoring door licht en geluid, verdroging of vernatting door verandering van de waterhuishouding, versnippering door doorsnijdingen of barrièrewerking of vermesting en verzuring door deposities van stikstof.

4.6.2 Gebiedsbescherming¹⁴

Beschrijf de mogelijke invloed van het voornemen op beschermde natuurgebieden, zoals de Ecologische hoofdstructuur (EHS).¹⁵ Maak onderscheid tussen de verschillende gebieden en geef hiervan de status aan. Ook als het voornemen niet in of direct naast een beschermd gebied ligt, kan het gevolgen hebben op een beschermd gebied (externe werking).

Geef per gebied de begrenzingen van het gebied aan op kaart, inclusief een duidelijk beeld van de ligging van het plangebied ten opzichte van de beschermde gebieden.

Ecologische hoofdstructuur

Beschrijf voor de EHS-gebieden in en rond het plangebied de daarvoor geldende 'wezenlijke kenmerken en waarden'. Onderzoek welke gevolgen het initiatief op deze actuele en potentiële kenmerken en waarden heeft.

Verzuring en vermisting

Stikstofdepositie is een belangrijke oorzaak voor de achteruitgang van de biodiversiteit in Nederland. Beschrijf in het MER de gevolgen van de vermestende en verzurende deposities op EHS-gebieden. Geef daarvoor:

- de achtergrondconcentraties van de belangrijkste verzurende en vermestende stoffen (NH₃, NO_x, SO₂) in het gebied¹⁶;
- de voor verzuring gevoelige habitattypen en de kritische depositiewaarde¹⁷;
- de toename aan stikstofdepositie van het voornemen afzonderlijk en in cumulatie;
- de mogelijke (verdere) overschrijding van de kritische depositiewaarden.

Beschrijf of, in cumulatie met andere activiteiten, aantasting van de 'wezenlijke kenmerken en waarden' van de EHS kan optreden.

4.6.3 Soortenbescherming¹⁸

Beschrijf welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten te verwachten zijn in het plangebied, waar zij voorkomen en welk beschermingsregime voor de betreffende soort

¹⁴ Op de website <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/biodiversiteit/leefgebieden-beschermen> is uitgebreide informatie te vinden over de specifieke gebiedsbescherming.

¹⁵ Let op: naast Natura 2000- en EHS-gebieden zijn er andere beschermde gebieden, zoals beschermde natuurmonumenten (art. 10 Natuurbeschermingswet 1998) en beschermde leefomgevingen (art. 19 Flora- en faunawet). Elk gebied kent zijn eigen beschermingsregime.

¹⁶ Gebruik voor de bepaling van de achtergronddepositie recente gegevens. Deze gegevens zijn op te vragen bij het RIVM en – indien beschikbaar – bij de provincie **ZUID-HOLLAND**

¹⁷ De kritische depositiewaarden voor de EHS zijn opgenomen in D. Bal, H.M. Beije, H.F. van Dobben en A. van Hinsberg (2007): Overzicht van kritische stikstofdeposities voor natuurdoeltypen. Directie Kennis, Ministerie van LNV. De kritische depositiewaarden voor Natura 2000 habitattypen zijn opgenomen in H.F. van Dobben en A. van Hinsberg, (2008). Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden. Alterra-rapport 1654.

¹⁸ Op de website <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/biodiversiteit/planten-en-dieren-beschermen> is uitgebreide informatie te vinden over soortenbescherming, waaronder de systematiek van de Flora- en faunawet en de vereisten voor het verkrijgen van ontheffingen voor verboden handelingen.

geldt.¹⁹ Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor deze beschermde soorten²⁰ en bepaal of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden, zoals het verbod op het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats. Geef indien verbodsbepalingen²¹ overtreden kunnen worden aan welke invloed dit heeft op de staat van instandhouding van de betreffende soort.

4.7 Overige effecten

Volg voor de milieueffecten van overige onderdelen (bodem en water, externe veiligheid, duurzaamheid en klimaat) de in de Notitie R&D genoemde werkwijze.

5. Overige aspecten

Vergelijking van alternatieven

De milieueffecten van de alternatieven moeten onderling en met de referentiesituatie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de aard en mate waarin de alternatieven andere effecten veroorzaken. Vergelijk bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie en betrek daarbij de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid.

Geef daarnaast voor ieder van de alternatieven aan in welke mate de gestelde doelen kunnen worden gerealiseerd. Gebruik ook hiervoor eenduidige en, zo veel als mogelijk, kwantificeerbare toetsingscriteria.

Leemten in milieuinformatie

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten onvoldoende informatie kan worden opgenomen door gebrek aan gegevens. Spits dit toe op milieuaspecten die in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen, zodat de consequenties van het tekort beoordeeld kunnen worden. Geef ook aan of dat wat ontbreekt op korte termijn kan worden ingevuld.

Onzekerheden en evaluatieprogramma

Houd bij de vergelijking van de alternatieven en bij de toetsing van de alternatieven aan (project-) doelen en wettelijke grenswaarden expliciet rekening met de onzekerheden in effectbepalingen.²² Geef daarvoor in het MER inzicht in:²³

¹⁹ Op grond van de Flora- en faunawet en de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen bestaan er vier verschillende beschermingsregimes. Welk regime van toepassing is, is afhankelijk van de groep waartoe de soort behoort. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende categorieën: tabel 1 (algemene soorten), tabel 2 (overige soorten), tabel 3 (Bijlage IV Habitatrictlijn- / bijlage 1 AMvB-soorten) en vogels.

²⁰ Bij de inventarisatie van de beschermde soorten kan onder andere gebruik worden gemaakt van gegevens van het Natuurloket: www.natuurloket.nl en protocollen van de Gegevensautoriteit Natuur: www.gegevensautoriteitnatuur.nl.

²¹ De verbodsbepalingen zijn opgenomen in art. 8 (planten) en 9 – 12 (dieren) van de Flora- en faunawet.

²² Effectbepalingen voor de toekomst zijn inherent onzeker. Het zijn veelal de best mogelijke benaderingen op basis van in de praktijk ontwikkelde en getoetste modellen. De onzekerheden in de uitkomsten van modellen moeten wel worden onderkend. Schijnzekerheden leveren immers ondoelmatige keuzes en maatregelen op. Effecten kunnen in werkelijkheid meevallen, dan zijn te veel maatregelen getroffen. Effecten kunnen tegenvallen, dan zijn te weinig maatregelen genomen.

- de waarschijnlijkheid dat effecten optreden, d.w.z. het realiteitsgehalte van de verschillende effectscenario's (best-case en worst-case);
- het belang van de onzekerheden in effectbepalingen voor de significantie van verschillen tussen alternatieven, en daarmee voor de vergelijking van alternatieven;
- op welke wijze en wanneer na realisering van het initiatief de daadwerkelijke effecten geëvalueerd worden, bijvoorbeeld via een oplevertoets, en welke maatregelen 'achter de hand' beschikbaar zijn als (project-)doelen en grenswaarden in de praktijk niet gehaald worden.²⁴

Vorm en presentatie

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. Presenteer de vergelijking bij voorkeur met behulp van tabellen, figuren en kaarten.

Zorg ervoor dat:

- het MER zo beknopt mogelijk is, onder andere door achtergrondgegevens niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst zijn opgenomen;
- recent, goed leesbaar kaartmateriaal op schaal is gebruikt, met duidelijke legenda.

Samenvatting van het MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- probleem- en doelstelling, achterliggende besluitvorming;
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven daarvoor;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven, de onzekerheden en leemten in kennis die daarbij aan de orde zijn;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het voorkeursalternatief.

²³ Een factsheet op de website van de Commissie bevat meer informatie over het omgaan met onzekerheden in MER. (http://docs1.eia.nl/mer/diversen/factsheet_19_omgaan_met_onzekerheden_in_mer_webversie.pdf)

²⁴ Dit sluit aan bij de adviezen van de Commissie Elverding. Met de oplevertoets wordt ook invulling gegeven aan de (tot op heden veelal niet nagekomen) verplichting tot evaluatie van een MER (artikel 7.39 t/m 7.42 van de Wet milieubeheer).

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Alphen aan den Rijn en Rijnwoude

Bevoegd gezag: gemeenteraad van de gemeente Alphen aan den Rijn en Rijnwoude

Besluit: wijziging van het bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.: vrijwillig m.e.r.

Activiteit: de aanleg van een extra verbindingsbrug over de Oude Rijn

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure: 8 juni 2011

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 13 juni t/m 2 september 2011

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 20 juni 2011

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 14 september 2011

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij dit project is als volgt:

ir. B. Barten (werkgroepsecretaris)

ing. J.M. van der Grift

ing. B. Peters

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

ir. P.P.A. van Vugt

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de hierna genoemde informatie die van het bevoegde gezag is ontvangen, als uitgangspunt.

Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Notitie Reikwijdte en Detailniveau Maximabrug, d.d. 30 mei 2011

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 8 september 2011 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. L.A. Bosveld, Alphen aan den Rijn
2. Bewonersgroep "Maxima", Alphen aan den Rijn
3. Geurt van Randerat en A. de Regt, Koudekerk aan den Rijn,
4. E.C. Guldenmond, Koudekerk aan den Rijn
5. G. Mooij, Alphen aan den Rijn
6. Gijs Heuting Advocaten, namens Bouw- en Ontwikkelingsmaatschappij Banckert I B.V., Leiden
7. Hoogheemraadschap van Rijnland, Leiden
8. C. Maat, Koudekerk aan den Rijn
9. D.P. de Jong, Alphen aan den Rijn
10. M. der Kinderen, Koudekerk aan den Rijn
11. N. van Leeuwen, Alphen aan den Rijn
12. G.A. Persoon, Alphen aan den Rijn, + 16 ondertekenden
13. H. van der Meer, onbekend
14. A. Bakker-van der Ploeg en M.D.J. Bakker, Koudekerk aan den Rijn
15. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort
16. Brandweer Hollands Midden, Alphen aan den Rijn
17. Holcim Coastal B.V., Alphen aan den Rijn
18. H. Peters, Koudekerk aan den Rijn
19. CDA fractie gemeenteraad Rijnwoude, Koudekerk aan den Rijn
20. P. Betkcke, onbekend

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport Maximabrug Alphen aan den Rijn – Rijnwoude

De gemeente Rijnwoude en Alphen aan den Rijn willen een extra brug over de Oude Rijn realiseren om het industrieterrein Hoogwaard beter te ontsluiten en problemen ten aanzien van veiligheid en milieu te verminderen. Voor de besluitvorming over het bestemmingsplan wordt een procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. De gemeenteraden van Rijnwoude en Alphen aan den Rijn zijn bevoegd gezag.

Commissie voor de milieueffectrapportage
ISBN: 978-90-421-3341-9

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht
T 030 - 234 76 66
F 030 - 233 12 95
E mer@eia.nl
W www.commissiemer.nl

